

بهار

مسیر هموار قرآنی شدن

منصور قصری زاده، پیشکسوت حضور در کرسی های تلاوت ایران و جهان و مدیر رادیو قرآن به پرسش های «جام جم» پاسخ داد

۸ صفحه

انقلاب از نگاه عکاس فرانسوی

نمایشگاه «یادداشت های یک دوربین» فرصتی برای بازنمایی روایت های کمتریده شده از انقلاب اسلامی است

۱۱

بر فراز یک منظومه

برنامه هفتگی شبکه یک سیما تلاش کرده نمایی واضح از سخنان و مواضع صریح رهبر حکیم انقلاب باشد

۶۱

خدا ایران را طور دیگری دوست دارد

در دیدار با جهانگیر الماسی به بررسی ابعاد و معناهای وطن دوستی پرداختیم

۷۱

زاویه دید

کلید مقابله با تهدید نرم افزاری دشمن

در گفت وگو با امید علی مسعودی، مفهوم جنگ نرم و تهدیدات این جبهه جدید را در آینه سخنان رهبر معظم انقلاب بررسی کردیم

که شما از قدرت نرم خود علیه دشمنان استفاده کنید و در آن عرصه به پیروزی برسید.

لزوم مقابله با تهدیدهای نرم افزاری

گفتنی است رهبر معظم انقلاب در دیدار خود با جمعی از مردم تبریز یکی از نکاتی که مطرح کردند توجه دستگاه ها و به خصوص جوانان در مقابله با تهدیدهای نرم دشمن بود؛ ایشان در این دیدار فرمودند: صاحبان دستگاه های تبلیغاتی، صاحبان بیان، صاحبان قلم، اصحاب هنر و دانش و مسئولان دستگاه های رسمی رسانه و آموزش و هنر و آحاد جوانانی که با فضای مجازی ارتباط دارند، باید تمرکز خود را برای مقابله با تهدید نرم افزاری دشمن قرار دهند.

امید علی مسعودی در پاسخ به پرسشی درباره تاکید رهبری که بر لزوم مقابله آحاد جوانان با تهدیدهای نرم دشمنان، گفت: باید بپذیریم که هیچ دولتی نمی تواند بدون حمایت مردم، امور خود را پیش ببرد. در طول جنگ تحمیلی هشت ساله، با وجود امکانات نظامی کم، حضور جوانان و نیروهای مردمی بود که

با ظهور رسانه های جمعی، به ویژه پس از جنگ جهانی دوم، تحولات گسترده ای در سیاست، فرهنگ، اقتصاد و همه امور اجتماعی، به خصوص در عرصه سیاست و ارتباطات ایجاد شد. رسانه ها توانستند با تغییر افکار عمومی، هر جامعه ای را تحت سلطه خود قرار دهند. نیروهای صهیونیستی با سرمایه گذاری گسترده و تسلط بر افکار عمومی، اهداف خود را پیش می بردند. به این ترتیب، جنگ نرم جایگزین جنگ نظامی و سخت شد.

وی همچنین درباره اهمیت جایگاه جنگ نرم به خصوص ورود هوش مصنوعی به این جبهه گفت: در دوران پس از جنگ جهانی دوم تا دهه ۱۳۸۰ شمسی که شاهد ظهور فضای مجازی بودیم (ابتدا ایمیل ها و سپس عرصه های پیچیده تر

مانند بلک پینت، اینترنت اشیا، متاورس و هوش مصنوعی)، این ابزارها به عنوان ابزارهای قدرت نرم مورد استفاده قرار گرفتند و از طریق همین قدرت نرم، امکان حمله به بسیاری از کشورها فراهم شد. امروزه، پس از ظهور ChatGPT، چینی ها با راه اندازی دیپ سیک (Deepseek) و کیوون (Qwen)، انحصار بازار آمریکا را شکستند. جنگ نرم به این معناست

در سالروز قیام تاریخی ۲۹ بهمن مردم تبریز، هزاران نفر از مردم استان آذربایجان شرقی با رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار کردند. در این مراسم، رهبر انقلاب

امیرحسین جدیری گروه فرهنگ و هنر

جدی با تهدیدات نرم افزاری دشمن، از تمامی اقشار جامعه به ویژه صاحبان قلم، هنرمندان، مسئولان رسانه ای و جوانان فعال در فضای مجازی خواستند تا در این زمینه تلاش بیشتری به خرج دهند. ایشان با اشاره به توانایی بالای ایران در مقابله با تهدیدات سخت افزاری، اعلام کردند که امروز از این بابت هیچ نگرانی وجود ندارد. رهبر انقلاب همچنین استادگی و مقاومت ملت ایران در برابر مستکبران جهانی را دلیل اصلی خشم آنها از جمهوری اسلامی دانستند و با یادآوری راهپیمایی گسترده ۲۲ بهمن، تاکید کردند که نتوانسته است در اراده مردم خلی ایجاد کند. به همین منظور با دکتر امید علی مسعودی، استاد ارتباطات درباره جنگ نرم و تاکید رهبری بر مقابله با آن توسط مردم و جوانان گفت وگو کردیم.

جنگ نرم؛ شیوه جدید استعمار

مسعودی در این گفت وگو در پاسخ به پرسشی درباره چیستی جنگ نرم و اهمیت این جبهه بیان کرد: در دوران استعمار، کشورهایی که قدرت نظامی داشتند، با استفاده از همین قدرت به کشورهای دیگر حمله می کردند و فردی را از خودشان در آنجا می گذاشتند تا کشور را اداره کند اما از آنجا که ساکنان آن مناطق، افراد غریبومی را نمی پذیرفتند، سیاست دیگری در پیش گرفته شد. در استعمار نوین، فردی از همان جامعه به عنوان پادشاه یا رئیس جمهور منصوب می شد.

نگاه

جاودان زی ای زبان دانش و فرزانیگی!

چرا زبان فارسی زنده است؟

با توجه معیارهایی که برشمردم، می توان گفت که زبان فارسی یک زبان زنده و پویا است، زیرا: **گویشوران بومی دارد:** مردمانی که بیش از سه هزار سال با تحولات زبان همراه بوده و آن را امروز حفظ کرده اند. **در مسیر تکامل تاریخی قرار گرفته است:** از دوره باستان به میانه و سپس به فارسی جدید رسیده و در هزار و دویست سال گذشته در دوره جدید نیز تحولات تغییرات سبکی را تجربه کرده است.

نقش ارتباطی دارد: در ایران، تاجیکستان، افغانستان، بخش هایی از آسیای میانه و شبه قاره زبان رسمی، اداری و ارتباطی است و کاربرد گسترده دارد.

دارای گویش ها و لهجه های متنوع از جمله دری، تاجیکی، یزدی، اصفهانی، کرمانشاهی و... است.

انعطاف پذیری بالایی دارد: توانایی وام گیری از زبان های عربی، ترکی، انگلیسی و فرانسوی را دارد و بسیاری از این واژگان را جذب کرده و به کار گرفته است.

دارای منابع مکتوب غنی است: آثار ادبی، تاریخی، فلسفی و دینی فراوانی دارد که به حفظ و استمرار زبان کمک کرده اند.

در سپهر رایانه حضور گسترده ای دارد: زبان فارسی یکی از پرکاربردترین زبان ها در شبکه های اجتماعی و سپهر رایانه است. دارای منابع آموزشی مدون است و برای آموزش و یادگیری زبان فارسی، منابع بسیاری وجود دارد که نشان دهنده استمرار و پویایی آن است. الفبای اختصاصی دارد و برخورداری از خط و الفبای ویژه است که نشان دهنده استقلال، پایداری و هویت غیروابسته است.

حفظ پویایی زبان فارسی

کوتاهی و سهل انگاری در پاسداری از زبان ملی جایز نیست. اکنون زبان فارسی مسیر پیروانی را زنده و پویا گذرانده است، تداوم این راه نیازمند تولید محتوای فاخر و ارزشمند، نوآوری های زبانی، بازتولید مستمر واژگانی و تحول نوبه نو در سبک های زبانی است. همان طور که در طول تاریخ، زبان فارسی با تحولات واژگانی، سبکی و ساختاری توانسته است خود را زنده و استوار نگه دارد، در حال و آینده نیز نیازمند مراقبت پیگیر برای جلوگیری از رخنه فساد و فرسایش است تا این زبان شیرین و شکرین بتواند پاسخگوی نیازهای هویتی، ارتباطی و ادبی حوزه ایران فرهنگی باشد.

برای پاسخ به این پرسش که «چه زبانی زنده است؟» در آغاز باید ویژگی های زبان های زنده را بررسی کنیم. زبان زنده، زبانی است که گویشوران فراوان و تأثیرگذاری دارد. زبان زنده در گفتار و نوشتار روزمره، رسانه ها و سایر زمینه های ارتباطی به کار می رود. در مقابل، زبان هایی که دیگر گویشوری ندارند و فهم و ترجمه آنها تنها از طریق متخصصان زبان امکان پذیر است، زبان های مرده محسوب می شوند. زبان های «اکدی»، «عیلامی» و «سومری» در حوزه تمدنی ایران و زبان «سانسکریت» در هندو «لاتین» در مغرب زمین نمونه هایی از زبان های مرده هستند. با این حال، برخی زبان شناسان، زبان هایی را که بقایا و آثار آنها در زبان های زنده امروزی دیده می شود، کاملاً مرده نمی دانند. برای مثال، زبان سانسکریت که ردپای آن در زبان های هندی باقی مانده، یا زبان لاتین که در زبان های فرانسوی، ایتالیایی و دیگر زبان های رومی دیده می شود. همچنان در ساختار و واژگان این زبان ها زنده اند. به همین ترتیب، حتی «پارسی باستان» را که سه هزار سال از عمر آن می گذرد و روندی طبیعی به دوره های میانه و جدید تحول یافته، نباید در گروه زبان های مرده قرار گیرد. در مقابل، زبان هایی مانند اکدی که هیچ اثری از آنها در زبان های امروزی در حوزه تمدنی ایران و میان رودان باقی نمانده است، بدون تردید از زبان های مرده محسوب می شوند.

محمد جعفر محمدزاده پژوهشگر تاریخ زبان و فرهنگ ایران

ویژگی های زبان های زنده

زبان های زنده و کارا دارای چند ویژگی مهم هستند: در طول زمان تغییر می کنند و واژگان و ساختارهای جدید و متناسب با نیازهای روز را می پذیرند. به عنوان مثال، واژه های «تلویزیون»، «رادیو» و «اینترنت» که در گذشته وجود نداشته اند، امروزه به بخش جدانشدنی از زبان های زنده تبدیل شده اند. زبان زنده، گویشورانی دارد که آن را در یکی از کارکردهای زبان مادری، زبان ملی یا زبان میانجی و فراگویشی به کار می برند. انعطاف پذیری و سازگاری دارند و توانایی وام گیری، ترکیب پذیری و ایجاد ساختارهای جدید را دارند.

زبان های زنده در مناطق مختلف لهجه ها و گویش های متنوع و گونه های متفاوت دارند، مانند لهجه های مصری، عراقی و لبنانی در زبان عربی.